

[doi.org/10.34765/sp.0220.a05](https://doi.org/10.34765/sp.0220.a05)

# **STANY ZJEDNOCZONE I KANADA WOBEC ROSYJSKIEJ POLITYKI W ARKTYCE: STAN AKTUALNY I PERSPEKTYWY ROZWOJU**

## **Streszczenie**

Zachodzące w ostatnich latach dynamiczne zmiany w międzynarodowym układzie sił nie pozostają bez wpływu na dotychczas względnie stabilną sytuację w Arktyce. Do tamtejszych tradycyjnych graczy, tj. państw arktycznych, dołączają nowi, którzy roszczą sobie prawa do obecności na tym obszarze, licząc na udział w spodziewanych zyskach, czy to z wydobycia tamtejszych surowców naturalnych, czy powstania nowych dróg tranzytowych. Ostatnie lata są pod tym względem wyjątkowe. Z jednej strony dochodzi do reform wewnętrznych w Rosji, która od dawna silnie zaznacza związek swojego bezpieczeństwa narodowego z suwerennością na Dalekiej Północy. Nabiera to szczególnie wyjątkowego kontekście międzynarodowych reperkusji po aneksji Krymu. Z drugiej strony dochodzi do tarć w obozie państw zachodnich, zarówno w kontekście stosunku do polityki zagranicznej Rosji, jak i do globalnego ocieplenia i jego konsekwencji. W artykule przeanalizowano regionalne strategie trzech państw arktycznych: Rosji, USA i Kanady. Analizę oparto na nowych dokumentach oraz wskazano możliwe drogi rozwoju aktywności tych trzech arktycznych aktorów na Dalekiej Północy.

**Słowa kluczowe:** Arktyka, Stany Zjednoczone, Kanada, Rosja, rywalizacja mocarstw, globalne ocieplenie.

**Kody JEL:** F5